

Europa Wartości

Międzynarodowa konferencja „Prezydencja Polski w Radzie Unii Europejskiej – istota, cele i zadania”

Warszawa, 14 listopada 2024

Podczas czerwcowej debaty (13 VI 2024), która miała miejsce w Auli Senatu Uniwersytetu Warszawskiego próbowano odpowiedzieć na pytanie: jak można zbilansować 20 lat obecności Polski w Unii Europejskiej i jakie są dalsze tego perspektywy dla istotnych sfer życia społeczno-politycznego oraz gospodarczo-kulturowego naszego kraju? Kontynuując cykl spotkań zatytułowany: „Europa wartości”, proponujemy kolejną konferencję: „Prezydencja Polski w Radzie Unii Europejskiej - istota, cele i zadania”. Tym razem chcielibyśmy podjąć dyskusję na temat istotnych wartości, jakie winne przyświecać Radzie UE. Od 1 stycznia 2025 roku Polska po raz drugi obejmie prezydencję w Radzie Unii Europejskiej i przez 6 miesięcy będzie przewodniczyć jej pracom jako pierwsze państwo tria: Rzeczpospolita Polska – Królestwo Danii – Republika Cypryjska.

Sprawowanie prezydencji składów Rady Unii Europejskiej jest szczególnego rodzaju zobowiązaniem wynikającym ze statusu państwa członkowskiego. Dlatego już 19 września 2023 r. Rada Ministrów RP przyjęła uchwałę, która ustaliła kierunkowe wytyczne dla tematyki prac Rady UE podczas sprawowania prezydencji. Wśród priorytetów znalazło się: zacieśnienie współpracy UE z USA, rozszerzenie Unii o nowe państwa członkowskie, udział w odbudowie Ukrainy oraz zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego UE.

Trzeba zauważyć, że Polska będzie sprawowała prezydencję „w nowym cyklu instytucjonalnym”, gdzie jest nowa Komisja Europejska, nowy Parlament UE, nowy szef Rady Europejskiej. Na pewno pojawi się wiele nowych projektów. Część aktów legislacyjnych, które pozostały po poprzednich prezydencjach i nie zostały przeprowadzone i czekają na realizację. Nawet jeżeli tę prezydencję projektuje się nieco inaczej niż dotychczasowe „regularne” prezydencje, można zakładać, że nadal pozostaną priorytetowe takie wartości jak: wolność, solidarność, sprawiedliwość, demokracja. Prawo UE akcentuje rolę wartości jako podwalinę istnienia Unii. W Traktacie o Unii Europejskiej (2007) jego sygnatariusze stwierdzają, że tworząc go, byli „inspirowani kulturowym, religijnym i humanistycznym dziedzictwem Europy, z którego wynikają powszechne wartości stanowiące nienaruszalne i niezbywalne prawa człowieka, jak również wolność, demokracja, równość oraz państwo prawne” (*Preambuła*). „Unia opiera się na wartościach poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawnego, jak również poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości. Wartości te są wspólne Państwom Członkowskim w społeczeństwie opartym na pluralizmie, niedyskryminacji, tolerancji, sprawiedliwości, solidarności, na równości kobiet i mężczyzn, pokoju i dobrobycie narodów.” (art. 2-3 TUE).

Niezaprzeczalnie, jesteśmy aktualnie świadkami dużego kryzysu aksjologicznego w Europie (pierwsza połowa XXI wieku). Od roku 2022 państwa członkowskie UE zostały skonfrontowane gospodarczo-politycznie z olbrzymim zagrożeniem pokoju i stabilizacji w obliczu agresji Rosji w Ukrainie. Dlatego nieunikniona jest konfrontacja

z pozytywnymi oraz negatywnymi śladami społeczno-kulturowymi i ekonomiczno-politycznymi tego największego kryzysu od czasów II wojny światowej w Europie. W tym kontekście konieczna jest identyfikacja faktycznych zagrożeń dla społeczności UE. Pojawia się też potrzeba wskazania metod integracji społeczeństw o zróżnicowanym statusie kulturowo-ekonomicznym i wyznaniowym.

Cel

Mając na uwadze rozmiary „kryzysu ukraińskiego” w Europie oraz uwzględniając zagrożenia płynące z niekontrolowanej fali uchodźców/emigrantów, można jednak zakładać pozytywny udział tych grup w rozwoju społeczno-kulturowym i wzroście gospodarczym w krajach UE. Zapewne jednym z istotnych zadań jakie jawią się w okresie prezydencji Polski w Radzie UE staje się wzmocnienie odpowiednich regulacji prawnych pomocnych w kształtowaniu adekwatnej polityki w krajach UE i odbudowie mentalności społeczeństw „starej Europy”. Ważnym źródłem inspiracji mogą być realizowane już programy integracyjne uwzględniające specyfikę grup uchodźczych/migracyjnych. Ich upowszechnianie może mieć duże znaczenie dla rozwoju zasobów społeczno-kulturowych i gospodarczych wielu krajów UE. W tym zakresie istotne staje się pozytywne doświadczenie społeczeństwa w Polsce przyjmującego wielomilionową falę uchodźców z Ukrainy. Nadażające za tym regulacje prawne potwierdzają wierność podstawowym wartościom budującym fundamenty UE.

Zapewne w toku debaty wiele z sygnalizowanych problemów doczeka się artykulacji. Jednak na szczególną uwagę zasługują te priorytety, które dotyczą problemu rozszerzenia Unii o nowe państwa członkowskie, udział w odbudowie Ukrainy oraz zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego. W trakcie otwartej debaty chcemy zastanowić się w jakim wymiarze Polska może stać się „advokatem” Ukrainy w drodze do UE? Doświadczenie i autorytet zaproszonych prelegentów oraz głosy aktywnych uczestników konferencji będą nieocenioną inspiracją. Wśród nich znajdą się nauczyciele akademicy, studenci, uczniowie szkół średnich oraz goście reprezentujący środowiska akademickie Ukrainy, biorący udział w dedykowanym dla nich programie: „Innowacyjny uniwersytet i przywództwo”, realizowanym na Wydziale „Artes Liberales” UW, który wraz z Fundacją Konrada Adenauera w Warszawie są organizatorami konferencji.

Europe of Values

International conference

“Poland's Presidency of the Council of the European Union - essence, goals and tasks”.

Warsaw, November 14, 2024

During the June debate (13 June 2024), which took place in the Senate Hall of the University of Warsaw, an attempt was made to answer the question: how can 20 years of Poland's presence in the European Union be balanced, and what are the further prospects of this for important spheres of socio-political and economic-cultural life of our country? Continuing the series of meetings entitled: “Europe of Values”, we propose another conference: “Poland's Presidency of the Council of the European Union - essence, goals and tasks”. This time we would like to discuss the essential values that should guide the Council of the EU. From January 1, 2025, Poland will assume the presidency of the Council of the European Union for the second time and will preside over its work for six months as the first country of the trio: the Republic of Poland - the Kingdom of Denmark - the Republic of Cyprus.

Holding the presidency of the composition of the Council of the European Union is a special kind of obligation resulting from the status of a member state. Therefore, already on September 19, 2023. The Council of Ministers of the Republic of Poland adopted a resolution that established directional guidelines for the subject matter of the EU Council's work during the presidency. Among the priorities were: strengthening the EU's cooperation with the US, expanding the Union to include new member states, participating in the reconstruction of Ukraine and ensuring the EU's energy security.

It should be noted that Poland will hold the presidency “in a new institutional cycle,” where there is a new European Commission, a new EU Parliament, a new head of the European Council. There will certainly be many new projects. Some of the legislative acts that were left over from previous presidencies and have not been carried out and are waiting to be implemented. Even if this presidency is designed a little differently than previous “regular” presidencies, it can be assumed that such values as freedom, solidarity, justice, democracy will still remain a priority. EU law emphasizes the role of values as the foundation of the Union's existence. In the Treaty on European Union (2007), its signatories state that in creating it, they were “inspired by the cultural, religious and humanist heritage of Europe, from which flow universal values that constitute inviolable and inalienable human rights, as well as freedom, democracy, equality and the rule of law” (Preamble). “The Union is founded on the values of respect for the dignity of the human person, freedom, democracy, equality, the rule of law, as well as respect for human rights, including the rights of persons belonging to minorities. These values are common to the Member States in a society based on pluralism, non-discrimination, tolerance, justice, solidarity, equality between women and men, peace and the well-being of nations.” (Articles 2-3 TEU).

Undeniably, we are currently witnessing a major axiological crisis in Europe (the first half of the 21st century). Since 2022, EU member states have been economically and politically confronted with a huge threat to peace and stability in the face of Russia's aggression in Ukraine. Therefore, it is inevitable to confront the positive as well as negative socio-cultural

and economic-political traces of this biggest crisis since World War II in Europe. In this context, it is necessary to identify the actual threats to the EU community. There is also a need to identify methods of integrating societies with different cultural-economic and religious statutes.

Target

Considering the magnitude of the “Ukrainian crisis” in Europe and taking into account the dangers of an uncontrolled wave of refugees/migrants, however, one can assume a positive contribution of these groups to socio-cultural development and economic growth in EU countries. Arguably, one of the important tasks that appear in the period of the Polish presidency of the EU Council becomes the strengthening of relevant legal regulations to help shape adequate policies in EU countries and rebuild the mentality of the societies of “old Europe.” An important source of inspiration can be the integration programs already implemented that take into account the specifics of refugee/migrant groups. Their dissemination can be of great importance for the development of socio-cultural and economic resources of many EU countries. In this regard, the positive experience of society in Poland receiving a multi-million dollar wave of refugees from Ukraine is becoming important. Keeping up with this, legal regulations confirm fidelity to the basic values that build the foundations of the EU.

Probably, in the course of the debate, many of the signaled problems will see articulation. However, those priorities that deserve special attention are those that relate to the problem of enlargement of the Union to include new member states, participation in the reconstruction of Ukraine and ensuring energy security. During the open debate, we want to consider in what dimension Poland can become an “advocate” of Ukraine on its way to the EU? The experience and authority of the invited speakers and the voices of active participants in the conference will be an invaluable inspiration. Among them will be academics, high school students and guests representing the academic community of Ukraine, participating in a dedicated program for them: “Innovative University and Leadership,” implemented at the Faculty ‘Artes Liberales’ of the UW, which together with the Konrad Adenauer Foundation in Warsaw are the organizers of the conference.